

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

**V/v yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức,
làm chủ hành vi**

TÒA ÁN NHÂN DÂN THỊ XÃ HOÀI NHƠN, TỈNH BÌNH ĐỊNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Lê Xuân Chiến

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Minh Hoa

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Hoài Nhơn tham gia phiên họp:
Ông Trương Văn Đình - Kiểm sát viên.

Ngày 09 tháng 02 năm 2023, tại Trụ sở Tòa án nhân dân thị xã Hoài Nhơn mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 62/2022/TLST-DS ngày 19 tháng 12 năm 2022 về “Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi” theo Quyết định mở phiên họp giải quyết việc dân sự số: 04/2023/QĐST-DS ngày 31 tháng 01 năm 2023.

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị Th, sinh năm 1936

Địa chỉ: Khu phố N, phường B S, thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định.

- Người đại diện theo ủy quyền của bà Nguyễn Thị Th: Bà Dương Thị Út L, sinh năm 1985, có mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự và bản tự khai ngày 19 tháng 12 năm 2022, của bà Nguyễn Thị Th trình bày:

Bà Nguyễn Thị Th là mẹ ruột của Dương Thị H, sinh năm 1977, địa chỉ: khu phố 5, phường Bồng Sơn, thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định. Từ khi sinh ra, bà H phát triển thể chất và tinh thần bình thường, học đến lớp 7 thì nghỉ học, khi trưởng thành làm nghề bán bún, bà H chưa lập gia đình. Đến năm 2009, bà H có biểu hiện bất thường, đêm mất ngủ, ít tiếp xúc với mọi người xung quanh, hay la hét, khóc lóc, nói lảm bảm một mình, ăn uống thất thường, thường xuyên chửi bới, đập phá đồ đạc trong nhà. Từ năm 2009 đến năm 2012 bà H được

điều trị nội trú tại Bệnh viện Tâm thần Bình Định, với chuẩn đoán Tâm thần phân liệt thể không biệt định F20.30. Từ năm 2012 đến nay bệnh tạm ổn, tuy nhiên bà H vẫn ít tiếp xúc với người xung quanh, thỉnh thoảng còn bỏ nhà đi lang thang.

Ngày 07/11/2022 gia đình có đơn yêu cầu Trung tâm pháp y Tâm thần khu vực Miền Trung giám định sức khỏe tâm thần, năng lực hành vi dân sự của bà H. Ngày 24/11/2022, Trung tâm pháp y Tâm thần khu vực Miền Trung có kết luận bà Dương Thị H bị tâm thần phân liệt thể không biệt định, tiến triển từng giai đoạn với thiếu sót ổn định (F20.32). Nay để bảo vệ quyền lợi cho bà H và để làm thủ tục giấy tờ liên quan đến gia đình, bà Nguyễn Thị Th yêu cầu Tòa án giải quyết tuyên bố bà Dương Thị H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Tại phiên họp người đại diện theo ủy quyền của bà Nguyễn Thị Th chỉ Dương Thị Út L giữ nguyên yêu cầu giải quyết việc dân sự, yêu cầu Tòa án giải quyết tuyên bố bà Dương Thị H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Hoài Nhơn có ý kiến:

- Việc tuân theo pháp luật tố tụng: Thẩm phán đã xác định đúng quan hệ pháp luật, thụ lý giải quyết theo đúng thẩm quyền, tuân thủ đầy đủ các quy định về xác định tư cách tham gia tố tụng của các đương sự. Quá trình giải quyết việc dân sự, Thẩm phán đã thực hiện đúng nhiệm vụ và quyền hạn theo quy định tại Điều 48 Bộ luật Tố tụng dân sự.

- Về việc giải quyết việc dân sự: Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị Th yêu cầu tuyên bố bà Dương Thị H có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

- Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị Th thuộc trường hợp được miễn lệ phí theo quy định pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thị xã Hoài Nhơn nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết:

Theo quy định tại khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự thì việc bà Nguyễn Thị Th yêu cầu tuyên bố bà Dương Thị H, sinh năm 1977, địa chỉ: Tổ 2, khu phố N, phường B S, thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Đây là việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định.

[2] Về yêu cầu của đương sự:

Xét ý kiến người yêu cầu, hiện nay bà H có biểu hiện hoang tưởng, ít tiếp xúc với người xung quanh, cảm xúc không ổn định, nói nhảm, gây gổ, la hét, chửi bới, đập phá đồ đạc, thỉnh thoảng bỏ nhà đi lang thang.

Căn cứ Kết luận Giám định pháp y tâm thần theo yêu cầu số: 1973/KLGĐYC ngày 24 tháng 11 năm 2022 của Trung tâm Pháp y Tâm thần khu vực Miền Trung kết luận đối với trường hợp bệnh của bà Dương Thị H:

“a. Kết luận về y học: Tâm thần phân liệt thể không biệt định, tiến triển từng giai đoạn với thiếu sót ổn định (F20.32)

b. Kết luận về năng lực hành vi dân sự: Khó khăn trong nhận thức, hành vi dân sự.”

Vì vậy căn cứ Điều 23 Bộ luật Dân sự, bà Nguyễn Thị Th yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Dương Thị H có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi dân sự là có cơ sở để chấp nhận.

[3] Do bà Dương Thị H không có chồng, con nên cần chỉ định bà Nguyễn Thị Th là mẹ của bà H, là người giám hộ cho bà H trong các giao dịch dân sự. Bà Nguyễn Thị Th thực hiện quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại Điều 57, 58 của Bộ luật Dân sự.

[4] Về lệ phí sơ thẩm việc dân sự: Bà Nguyễn Thị Th thuộc trường hợp được miễn lệ phí theo quy định pháp luật.

Ý kiến của Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Hoài Nhơn về quá trình giải quyết việc dân sự và hướng xử lý việc dân sự là có căn cứ, đúng quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; các Điều 370; 371; 372; 376; 378 Bộ luật Tố tụng dân sự.

Căn cứ Điều 23, Điều 46, Điều 47, Điều 48, Điều 49, khoản 4 Điều 54, Điều 57, Điều 58 của Bộ luật Dân sự;

Căn cứ Điều 12 của Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị Th. Tuyên bố bà Dương Thị H, sinh năm 1977, nơi cư trú: khu phố N, phường B S, thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

2. Chỉ định bà Nguyễn Thị Th là người giám hộ cho bà Dương Thị H. Bà Nguyễn Thị Th có các quyền, nghĩa vụ của người giám hộ sau đây:

2.1 Có các quyền:

- Sử dụng tài sản của người được giám hộ để chăm sóc, chi dùng cho những nhu cầu thiết yếu của người được giám hộ;

- Được thanh toán các chi phí hợp lý cho việc quản lý tài sản của người được giám hộ;

- Đại diện cho người được giám hộ trong việc xác lập, thực hiện giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

2.2 Có các nghĩa vụ:

- Chăm sóc, bảo đảm việc điều trị bệnh cho người được giám hộ;

- Đại diện cho người được giám hộ trong các giao dịch dân sự;

- Quản lý tài sản của người được giám hộ;

- Bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị Th được miễn lệ phí.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Trường hợp họ không có mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự thì thời hạn đó được tính từ ngày họ nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định đó được thông báo, niêm yết. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Bình Định;
- VKSND TX Hoài Nhơn;
- UBND phường B S;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ VDS.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Lê Xuân Chiến